



Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 8. julija 2020*

„Skupna zunanja in varnostna politika – Omejevalni ukrepi, sprejeti proti Siriji – Zamrznitev sredstev – Napaka pri presoji“

V zadevi T-186/19,

Khaled Zubedi, stanujoč v Damasku (Sirija), ki ga zastopata M. Lester, QC, in M. O’Kane, solicitor,

tožeča stranka,

proti

Svetu Evropske unije, ki ga zastopata V. Piessevaux in A. Limonet, agenta,

tožena stranka,

zaradi predloga na podlagi člena 263 PDEU za razglasitev ničnosti Izvedbenega sklepa Sveta (SZVP) 2019/87 z dne 21. januarja 2019 o izvajanju Sklepa 2013/255/SZVP o omejevalnih ukrepih proti Siriji (UL 2019, L 18 I, str. 13) in Izvedbene uredbe Sveta (EU) 2019/85 z dne 21. januarja 2019 o izvajanju Uredbe (EU) št. 36/2012 o omejevalnih ukrepih glede na razmere v Siriji (UL 2019, L 18 I, str. 4) v delu, v katerem se ta akta nanašata na tožečo stranko,

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi S. Gervasoni, predsednik, L. Madise in J. Martín y Pérez de Nanclares (poročevalec), sodnika,

sodni tajnik: E. Coulon,

izreka naslednjo

Sodbo¹

Dejansko stanje

- 1 Tožeča stranka, Khaled Zubedi, je poslovnež s sirskim državljanstvom, ki opravlja poslovno dejavnost v nepremičninskem sektorju.

[...]

* Jezik postopka: angleščina.

¹ Navedene so le točke zadevne sodbe, za katere Splošno sodišče meni, da je njihova objava koristna.

- 8 Svet je 12. oktobra 2015 sprejel Sklep (SZVP) 2015/1836 o spremembi Sklepa 2013/255 (UL 2015, L 266, str. 75). Iste dne je sprejel Uredbo (EU) 2015/1828 o spremembi Uredbe št. 36/2012 (UL 2015, L 266, str. 1).
- 9 V uvodni izjavi 6 Sklepa 2015/1836 je navedeno: „Svet ocenjuje, da lahko ob strogem nadzoru sirskega režima nad gospodarstvom ožji krog v Siriji delujočih vodilnih poslovnežev ohranja svoj položaj le zato, ker je tesno povezan z režimom, uživa njegovo podporo in ima nanj tudi določen vpliv“ in „Svet meni, da bi moral z omejevalnimi ukrepi uvesti omejitev vstopa in zamrzniti vsa sredstva in gospodarske vire, ki pripadajo, so v lasti, posesti ali pod nadzorom teh v Siriji delujočih vodilnih poslovnežev, ki jih je določil Svet in so na seznamu v Prilogi I, da bi jim tako preprečili zagotavljanje materialne ali finančne podpore režimu, prek vpliva, ki ga imajo, pa tudi povečali pritisk na sam režim, da bi spremenil svojo politiko zatiranja“.
- 10 Besedilo členov 27 in 28 Sklepa 2013/255 je bilo spremenjeno s Sklepom 2015/1836. Ta člena zdaj določata omejitve glede vstopa ali prehoda čez ozemlja držav članic ter zamrznitev sredstev „v Siriji delujočih vodilnih poslovnežev“, razen če „obstaja dovolj informacij o tem, da [te osebe] niso ali niso več povezane z režimom ali nimajo vpliva nanj ali ne pomenijo realne nevarnosti za izognitev“.

[...]

Pravo

[...]

- 36 Opozoriti je treba, da splošna merila za uvrstitev na seznam iz člena 27(1) in člena 28(1) Sklepa 2013/255 – ki so v zvezi z zamrznitvijo sredstev povzeta v členu 15(1)(a) Uredbe št. 36/2012 – določajo, da za osebe in subjekte, ki imajo koristi od sirskega režima ali ga podpirajo, veljajo omejevalni ukrepi. Prav tako člen 27(2)(a) in (3) ter člen 28(2)(a) in (3) navedenega sklepa, ki sta v zvezi z zamrznitvijo sredstev povzeta v členu 15(1a)(a) in (1b) navedene uredbe, določata, da za kategorijo „v Siriji delujočih vodilnih poslovnežev“ veljajo omejevalni ukrepi, razen če obstaja dovolj informacij o tem, da niso ali niso več povezani z režimom ali nimajo vpliva nanj ali ne pomenijo realne nevarnosti za izognitev.
- 37 Poleg tega, kot je bilo navedeno zgoraj v točki 12, je v razlogih za uvrstitev imena tožeče stranke na zadevna seznama navedeno:
- „V Siriji delujoč vodilni poslovnež z znatnimi naložbami v gradbeni industriji; med drugim ima 50-odstotni delež v Zub[e]di [in] [Kalai] LLC, ki gradi luksuzno turistično mesto Grand Town, za katerega je režim odobril 45-letni sporazum v zameno za 19-21 % prihodkov. V tej funkciji je povezan z Naderjem [Kalaiem]. Khaled al-Zub[e]di ima s svojimi poslovnimi dejavnostmi, zlasti prek deleža pri izgradnji projekta Grand Town, od režima koristi in/ali ga podpira.“
- 38 Iz tega je mogoče sklepati, da je bilo ime tožeče stranke na zadevna seznama uvrščeno zaradi, prvič, njenega statusa v Siriji delujočega vodilnega poslovneža in, drugič, zaradi njene povezanosti s sirskega režimom.
- 39 Povedano drugače, uvrstitev imena tožeče stranke na seznama temelji na eni strani na merilu, opredeljenem v odstavku 2(a) člena 27 in člena 28 Sklepa 2013/255 ter v odstavku 1a(a) člena 15 Uredbe št. 36/2012 (merilo v Siriji delujočega vodilnega poslovneža), in na drugi strani na merilu, opredeljenem v odstavku 1 člena 27 in člena 28 navedenega sklepa in odstavku 1(a) člena 15 navedene uredbe (merilo povezanosti z režimom).

- 40 Ob upoštevanju teh ugotovitev je treba preučiti edini tožbeni razlog, ki ga navaja tožeča stranka, in najprej prvi očitek, s katerim v bistvu izpodbija prvi razlog za uvrstitev na seznam, in sicer da je tožeča stranka v Siriji delujoči vodilni poslovnež.
- 41 V zvezi s tem je treba navesti, da tožeča stranka priznava, da je poslovnež, vendar ugovarja temu, da je „vodilni“ poslovnež in da zato spada v „ožji krog v Siriji delujočih vodilnih poslovnežev“.
- [...]
- 66 Nazadnje, tožeča stranka v bistvu trdi, da bi Svet moral dokazati obstoj povezave med njo in sirskim režimom.
- 67 V zvezi s tem je treba navesti, da je bila sodna praksa, na katero se opira tožeča stranka, sprejeta v drugačnem zakonodajnem okviru od tistega, ki je obstajal ob sprejetju izpodbijanih aktov. Natančneje, sodba z dne 21. aprila 2015, Anboub/Svet (C-605/13 P, EU:C:2015:248, točka 52) – v kateri je bilo od Sveta zahtevano, da sodišču Unije predloži sklenjen krog natančnih indecev, na podlagi katerih je mogoče dokazati obstoj zadostne povezave med osebo, za katero velja ukrep zamrznitve njenih sredstev, in spornim režimom – je bila umeščena v poseben zakonodajni okvir, in sicer v okvir, ki izhaja iz Sklepa 2013/255 pred spremembo s Sklepom 2015/1836 leta 2015, v katerem so bila edina merila za uvrstitev imena neke osebe na zadevne sezname prav tesna povezava s sirskim režimom, podpora temu režimu in/ali koristi od tega režima.
- 68 V obravnavanem primeru pa je bilo ime tožeče stranke na zadevna seznama uvrščeno v zakonodajnem okviru Sklepa 2013/255, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2015/1836. V zvezi s tem je bilo s Sklepom 2015/1836 kot objektivno, samostojno in zadostno merilo za uvrstitev na seznam med drugim uvedeno merilo „v Siriji delujočih vodilnih poslovnežev“, tako da Svetu ni več treba dokazati obstoja povezave med to kategorijo oseb in sirskim režimom niti med to kategorijo oseb in podporo temu režimu ali obstoja koristi od tega režima, saj je za uporabo zadevnih omejevalnih ukrepov proti neki osebi dovolj, da je ta oseba v Siriji delujoči vodilni poslovnež (glej v tem smislu sodbi z dne 11. septembra 2019, HX/Svet, C-540/18 P, neobjavljena, EU:C:2019:707, točka 38, in z dne 4. aprila 2019, Sharif/Svet, T-5/17, EU:T:2019:216, točki 55 in 56 (neobjavljena), ter sklep z dne 11. septembra 2019, Haswani/Svet, T-231/15 RENV, neobjavljen, EU:T:2019:589, točka 56).
- 69 V tem smislu je Splošno sodišče ugotovilo, da je iz merila v zvezi s statusom „v Siriji delujočih vodilnih poslovnežev“ mogoče izpeljati izpodbojno domnevo o povezavi s sirskim režimom (glej v tem smislu sodbo z dne 4. aprila 2019, Sharif/Svet, T-5/17, EU:T:2019:216, točka 106, in sklep z dne 11. septembra 2019, Haswani/Svet, T-231/15 RENV, neobjavljen, EU:T:2019:589, točka 60). Ta domneva se uporabi, če lahko Svet dokaže, da oseba ni le v Siriji delujoči poslovnež, ampak tudi, da jo je mogoče opredeliti kot vplivno. Kot je razvidno iz besedila uvodne izjave 6 Sklepa 2015/1836, kot je bilo navedeno zgoraj v točki 9, je namreč prav vpliv, ki ga lahko imajo te kategorije oseb na sirski režim, tisto, kar želi svet izkoristiti, da bi te osebe – z omejevalnimi ukrepi, ki jih je sprejel proti njim – spodbudil, da pritisnejo na sirski režim, da bi ta spremenil svojo politiko zatiranja. Torej, ko Svet uspe dokazati, da poslovnež lahko vpliva na navedeni režim, se domneva povezava med navedeno osebo in sirskim režimom.
- 70 Poleg tega je treba opozoriti, da to, da Splošno sodišče upošteva pravila o dokaznem bremenu in izvajanju dokazov na področju omejevalnih ukrepov, pomeni, da spoštuje načelo, ki je določeno v sodni praksi, navedeni zgoraj v točki 31 in na katero je Sodišče opozorilo v sodbi z dne 11. septembra 2019, HX/Svet (C-540/18 P, neobjavljena, EU:C:2019:707, točke od 48 do 50), v skladu s katerim dokazno breme v primeru izpodbijanja utemeljenosti razlogov za uvrstitev na seznam v bistvu nosi institucija. Sodišče je tako razsodilo, da tožeča stranka ne nosi dokaznega bremena glede obstoja zadostnih informacij v smislu člena 27(3) in člena 28(3) Sklepa 2013/255 o tem, da tožeča stranka ni ali ni več povezana s sirskim režimom, da nima vpliva nanj in da ne pomeni realne

nevarnosti za izognitev omejevalnim ukrepom, sprejetim v zvezi s tem režimom (glej v tem smislu sodbi z dne 14. junija 2018, Makhlouf/Svet, C-458/17 P, neobjavljena, EU:C:2018:441, točka 86, in z dne 11. septembra 2019, HX/Svet, C-540/18 P, neobjavljena, EU:C:2019:707, točki 50 in 51).

- 71 Zato tožeči stranki za izpodbitje domneve o povezavi s sirskim režimom ni mogoče naložiti previsokega dokaznega standarda. Tako je treba šteti, da je tožeči stranki uspelo ovreči navedeno domnevo, če navede utemeljitve ali elemente, s katerimi je mogoče resno omajati zanesljivost dokazov, ki jih je predložil Svet, ali njihovo presojo, zlasti glede na pogoje iz člena 27(3) in člena 28(3) Sklepa 2013/255, ali če v skladu s členom 28(3) in členom 27(3) tega sklepa sodišču Unije predloži sklenjen krog indicov o neobstoju ali prenehanju povezave z navedenim režimom, o neobstoju vpliva na navedeni režim ali o tem, da ne pomeni realne nevarnosti za izognitev omejevalnim ukrepom.
- 72 Vendar v obravnavani zadevi tožeči stranki ni uspelo ovreči domneve o njeni povezavi s sirskim režimom. Po eni strani je namreč treba navesti, da tožeča stranka v okviru prvega očitka ni navedla nobene trditve ali elementa, na podlagi katerega bi bilo mogoče podvomiti o zanesljivosti dokazov, ki jih je predložil Svet, ali o njegovi presoji teh dokazov, niti ni navedla nobenega konkretnega indica, na podlagi katerega bi Splošno sodišče lahko ugotovilo, da ta ni ali ni več povezana z navedenim režimom, da na ta režim nima nobenega vpliva, niti da ne pomeni nobene realne nevarnosti za izognitev omejevalnim ukrepom. Po drugi strani – tudi ob upoštevanju trditev, ki jih tožeča stranka navaja v okviru tretjega očitka in s katerimi izpodbija drugi razlog za uvrstitev na seznam, ki se nanaša na povezavo z zadevnim režimom, kot je naveden v členu 27(1) in členu 28(1) Sklepa 2013/255 – ni mogoče šteti, da je tožeča stranka predložila indice, s katerimi bi bilo mogoče navedeno domnevo ovreči.
- 73 Ugotoviti je namreč treba, da tožeča stranka zanika, da bi bila povezana s sirskim režimom in da bi nanj imela vpliv, vendar pa potrjuje, da sodeluje pri projektu „Grand Town“, v katerem je partner sirsko ministrstvo za turizem.
- 74 Glede na navedeno je treba ugotoviti, da je razlog za uvrstitev imena tožeče stranke na zadevne sezname, ki temelji na statusu v Siriji delujočega vodilnega poslovneža, dovolj utemeljen, tako da je navedena uvrstitev glede na to merilo utemeljena. Prvi očitek je torej treba zavrniti.

[...]

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat)

razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

2. Khaled Zubedi krije svoje stroške in stroške Sveta Evropske unije.

Gervasoni

Madise

Martín y Pérez de Nanclares

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourg, 8. julija 2020.

Podpisi